

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2042
Tarih: 08.10.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14.06.1973 Tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygı ile arz ederim.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Milli Savunma		
Esas Komisyon		Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor		
Tarih:		20 Ekim 2010		F. No: 2/758
Mad. Y.	Müdür	D. Bşk. V.	G. Sek. Y.	Gen. Sec.
16	17	18	19	20
BAŞKAN		K/1-P.		

Osman ÖZÇELİK

Siirt Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Okul müfredatlarında yer alan bazı derslerin içerikleri ve uygulamaları tartışma konusu olmaktadır. Bu derslerden biri de uzun yıllardır müfredatta yer alan, "Milli Güvenlik" dersidir.

1926'da "Askerlik Dersi" adıyla verilmeye başlanan bu ders 1998'de yapılan son değişikliklerle halen yürürlüktedir. Önceleri askerlikle ilgili bilgilerin bulunduğu bu derste 28 Şubat 1998 darbesi ardından yapılan değişikliklerle iç ve dış tehditler, ezeli ve ebedi düşmanlar tanımlanmıştır.

Milli Güvenlik dersinde "Ülkemizin üzerinde oynanan oyunlar" başlığı altında anlatılan hemen her şey din, dil, ırk ayrımcılığı içermektedir. Bunların yanı sıra okullarda görevlendirilen muvazzaf veya emekli subaylara okul müdürlerinin müdahalesi mümkün değildir. Milli Güvenlik dersi öğretmenleri bölgedeki garnizon komutanlığınca atanmakta ve sadece onlar tarafından görevden alınabilmektedir. Bu konu ile ilgili diğer bir sorun ise derslere giren subayların pedagojik formasyon eğitimi almamış olmalarıdır. Bu durum öğretmen-öğrenci ilişkisini komutan-asker ilişkisine çevirmektedir.

Milli Güvenlik Derslerinin içeriğindeki temel kavramlar ölüm, şehitlik, kırmızı renginin kan ve bayrakla özdeşleşmesi ve gerektiğinde bu değerler uğruna can verilmesi, Türkiye'nin etrafının düşmanlarla çevrili olduğu gibi kavramlardır.

Ders içeriği ölümü kutsallaştırmakta, gerektiğinde öğrencilerin birer asker olmaları, ülkeye yapılacak en büyük katkının ölümden geçtiği şeklinde düzenlenmiştir.

Ders kitaplarında yer alan kimi ifadeler şu şekildedir;

"Vatanımızın ve milletimizin olası tehlikelere karşı korunması ve savunulması için yapılması gereken en önemli görev askerliktir. Bu uğurda gerektiğinde canımızı feda edebilmeliyiz"

"Her Türk vatandaşı, bağımsızlığımızın ve ülke bütünlüğümüzün koruyucusu olan ordumuzun gönüllü ve yılmaz askeridir"

"Türk milleti olarak biz, vatan için seve seve canımızı veririz"

"Yurt için savaşmak bir şanlı düşün"

"Yurt toprağı! Sana her şey feda olsun. Kutlu olan sensin. Hepimiz sana fedaiyiz"

Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi, öğrencilerden birer asker olmalarını beklemek, ülkeleri için yapabilecekleri en olumlu, en önemli, en kutsal katkının ölümden geçtiğini vurgulamak öğrencileri ve eğitimi militarize etmektir.

Bu durum sivil alanı bir bütün olarak ikincil bir konuma hapsettiği gibi, vatandaşlar arasında da hiyerarşik bir ilişkinin temellerini atar. Asker olanlar ve olmayanlar arasında bir hiyerarşi gözetir. Hiç askerlik yapmayanlar (örneğin kadınlar, eşcinseller, engelliler) kategorik olarak

ikincil bir statüye sahip olurlar, zira birinci sınıf vatandaşlık, vatan için yapılabilecek en "kutsal görev" onların dışında kaldıkları bir alan üzerinden tanımlanmıştır.

Ders kitapları, Türkiye için ölenleri veya ölümü göze alarak savaşımları (ki savaşta esas aktivite öldürmektir) yücelterek, başka alanlarda (sağlık, eğitim, bilim vb.) sağlanan başarıları ancak ikinci derecede önemli göstermektedir. Bu durumda "şehit" olmuş bir asker, Türkiye'yi savaşa girmekten kurtaran sivil bir politikacıdan, önemli buluşlara imza atmış veya toplumsal sorunların çözümüne katkıda bulunmuş bir siyasetçi veya bilim insanından daha "kutsal" gösterilmektedir ve öğrencilere rol modeli olarak şehadet sunulmaktadır.

Milli Güvenlik Bilgisi ve diğer ders kitaplarının taramasından çıkan en önemli sonuç, Türkiye'deki eğitimin insan hakları çerçevesine oturması için en başta sivilleşmesi gerektiğidir. Dünyada bizim bildiğimiz başka bir örneği bulunmayan asker-öğretmenlerin tüm öğrencilere, zorunlu bir askerlik dersi verdiği bu uygulamanın kalkması gerekmektedir.

Ayrıca, Milli Güvenlik Bilgisi dersinin okullarda güncel politikanın ve yakın tarihin tartışıldığı tek ders olması son derece sakıncalıdır. Öğrencilere verilen mesaj şudur: "Politika, subayların bildiği ve askeri bakış açısının hâkim olması gereken bir alandır." Bu mesajın olası sonuçlarının sivilleşmeye ve insan hakları hukukunu merkezine alan bir politik yapının gelişmesine katkıda bulunmayacağı açıktır. Kısacası, Milli Güvenlik Bilgisi dersi, yalnızca içerdiği spesifik sorunlar dolayısıyla değil, dersi veren kişilerden, verilmiş tarzına, genel içeriğinden taşıdığı açık ve örtük mesajlara kadar bir bütün olarak sorun teşkil etmektedir.

Ölümün/öldürmenin yüceltildiği, savaşların doğallaştırıldığı, sorunların çözümünün ordularda arandığı, öğrencilerin "asker" (veya potansiyel asker) olarak görüldükleri yaklaşım terk edilmeli, yaşam hakkının, özgür ifadenin, bilimsel ve eleştirel düşünmenin hâkim olduğu, öğrencilerin sivil alanlarda yapabilecekleri olumlu katkıların vurgulandığı, farklılıklar arasında bir ayırım gözetmeyen, insan hakları temelli bir yaklaşım benimsenmelidir. Öğrencilerin, birbirlerine, hayata ve dış dünyaya korku, güvensizlik ve düşmanlık duygularıyla değil güven ve sevgiyle yaklaşmaları sağlanmalıdır.

Öğrencilerin sorunları şiddete başvurmadan, demokratik süreçler ve diyalog yolu ile çözmeyi öğrenmeleri ve barış kültürünün geliştirilmesi temel hedef olmalıdır.

Öğrencilere, barışçıl yöntemleri başarıyla kullanmış rol modelleri sunulmalı, Mahatma Gandhi veya Martin Luther King gibi kişilerin dünya tarihindeki yerleri ve çatışmaların çözümüne getirdikleri barışçıl yaklaşımlar hakkında öğrencilerin araştırma yapması ve fikir yürütmesi sağlanmalıdır. Dünya ve Türkiye tarihlerinin savaşımlardan ibaretmiş gibi aktarılması, savaşları doğallaştırmayı getirmektedir. Karşılıklı anlayış, farklılıkların bir arada yaşaması, yardımlaşma, barış çabaları, sorunların şiddet içermeyen yöntemlerle çözüldüğü süreçler, insan hakları hukukunun getirdiği kazanımlar gibi olumlu öğretici örneklerin ders kitaplarında yer alması öğrencilerin sağlıklı yurttaşlar olmalarını sağlayacaktır. Yasa teklifimiz, Türkiye'de eğitimin çağın gereklerine uygun, demokratik, laik ve insan hakları merkezli bir yönde değişmesi ve gelişmesi gerektiği düşüncesiyle hazırlanmıştır.

1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14.06.1973 Tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 57'nci maddesine aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir.

Milli eğitim müfredatında din, mezhep, dil, ırk ve cins ayırımı yapacak şekilde eğitim ve öğretim yapılamaz. Askeri okullar dışında, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün eğitimde her ne ad altında olursa olsun askeri dersler okutulamaz, bu okullarda asker kişiler, öğretmen veya öğretici sıfatıyla görev alamaz.

İlköğretimin dördüncü sınıfından başlamak üzere ve lise öğreniminin bitimine kadar "İnsan Hakları ve Demokrasi" adı altında zorunlu bir ders okutulur.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE3- Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Demokratik parlamenter sistem üzerinde askeri vesayeti haklı gösteren ve öğrenim yaşındaki çocuklara askeri vesayeti benimsetmeye çalışan bir anlayışın ürünü olan "Milli Güvenlik" dersinin milli eğitim müfredatından kaldırılması ve "İnsan Hakları ve Demokrasi" dersinin zorunlu ders olarak okutulması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Bu madde yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Bu madde yürütme maddesidir.